

Opiniestuk - Na jaren tegen armoede, 2012 het jaar van de armoede? (13.1.12)

1 op 5 Belgen loopt het risico om in de armoede te verzeilen. Lees, om van een inkomen te moeten leven onder de Europese armoedegrens (973 euro per maand voor een alleenstaande). 14,6 % van de Belgen leeft effectief in armoede, dat is 1 op 7. Armoede groeit. In België, maar ook in Vlaanderen. De kinderarmoede in Vlaanderen is de voorbije 10 jaar bijna verdubbeld. Hallucinante cijfers in DM 02/01? en ze komen eens te meer van Europa, met name van de Europese Commissie. Het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen hoopt dat deze alarmbel tot evenveel daadkracht leidt als de 'Europese aanbevelingen' om de financiële crisis te lijf te gaan.

Onze federale onderhandelaars waren er toen als de kippen bij om zware saneringen door te voeren, verwijzend naar het Europese sixpack. Het resultaat kennen we. Leefloners worden (nog) meer geactiveerd. Werkloosheidsvergoedingen gaan sneller naar beneden (tot op het niveau van het leefloon!). Wachtuitkeringen worden beperkt. Gepensioneerden mogen de redding van banken mee afbetalen. Allemaal maatregelen die de armoede net organiseren. En de groeiende armoede, dat is voor het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen de échte maat van de crisis. Deze crisis bestrijden staat voor ons gelijk aan de armoede bestrijden.

Anderzijds, en dit is nog crucialer, zien we heel weinig ambitie in het regeerakkoord rond armoedebestrijding; dat de laagste inkomens echt boven de armoedegrens zullen gebracht worden, dat het OMNIO-statuuat eindelijk automatisch zal toegekend worden, dat er een veralgemeende derdebetalersregeling komt in de gezondheidszorg (voor iedereen dus),... zijn structurele maatregelen die armoede kunnen indijken, maar die men niet durft nemen ondanks het feit dat de maatschappij hier enkel bij wint op langere termijn.

Ook de Vlaamse regering heeft nog een lange weg te gaan in armoedebestrijding. Nochtans had deze regering bij haar aantreden de strijd tegen armoede tot absolute topprioriteit uitgeroepen. Dat leidde tot het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, met maar liefst 194 maatregelen. In april van vorig jaar bleken er amper 14 (!) afgerond. "Veel te weinig", erkende minister van Armoedebestrijding Ingrid Lieten toen. De regering wilde een inhaalbeweging inzetten en stelde 15 prioriteiten vast die tegen eind 2011 in uitvoering moesten zijn.

Die moesten tegen eind 2011 volledig uitgeklaard zijn op vlak van budget, stappenplan van uitvoering en opvolgingsindicatoren. We zien eind 2011 dat dit slechts voor 2 van de 15 prioriteiten echt gebeurd is en of de toets van een echte topprioriteit kan doorstaan: men regelde de totstandkoming van de vrijetijdskaart en er komt een wetenschappelijk steunpunt voor armoedeonderzoek. Andere heel belangrijke zaken als toegankelijke schuldhulpverlening, huursubsidies voor mensen die lang wachten, het stimuleren van wijkgezondheidscentra, integrale trajectbegeleiding naar werk,... wachten in de meeste gevallen op een budget dat een topprioriteit waardig is...

De armoede groeit, maar de sense of urgency ontbreekt bij onze beleidsmakers, in Vlaanderen en in België. Het contrast met de haast waarmee gepensioneerden aangepakt worden, kon niet groter zijn. Het nieuwe jaar staat nog maar aan zijn prille begin. Het is dus nog niet te laat om goede voornemens te maken. Laat armoedebestrijding eindelijk een topprioriteit worden, in woorden en in (beleids)daden.

Peter Heirman

Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen